כפר עולמי · יחידה 5: יישובים כפריים ועירוניים · חוברת קטנה

ערי עולם

חוברת תלמיד · **בסיסי**

ערים שמחליטות על העולם כולו – מה הופך עיר לעיר עולם?

שם:	כיתה:	תאריך:

מה בחוברת?

1. מושגי מפתח
2. קוראים: ערים שמחברות את העולם
3. חלק א׳ – מתרגלים מושגים
4. חלק ב׳ – בודקים הבנה
5. חלק ג׳ – חושבים כמו גאוגרפים
6. כרטיס יציאה ✂

משחקים לשיעור הזה (חידון מהיר, איש תלוי, טריוויה ועוד) באתר: https://geo-z-chovrot-tiny.sites.tab.bot/

יצרה: רוית ראש בן ישי

מושגי מפתח

קראו את המושגים. נשתמש בהם בכל החוברת.

גלובליזציה
העולם מחובר כמו כפר אחד.
לדוגמה: מוצר שמתוכנן במדינה אחת ומיוצר באחרת.

עיר עולם
עיר שמחוברת לכל העולם ומשפיעה עליו.
לדוגמה: לונדון, ניו יורק וטוקיו.

מדדי עיר עולם
דברים שבודקים כדי לדרג עיר.
לדוגמה: מספר הטיסות הבין-לאומיות מהעיר.

חברה רב-לאומית
חברה שיש לה סניפים בהרבה מדינות.
לדוגמה: הנהלה בעיר עולם וסניפים בעשרות ארצות.

בידול מרחבי
עשירים ועניים גרים בשכונות נפרדות.
לדוגמה: שכונת יוקרה ליד שכונה צפופה וענייה.

מבנה פעמון
בניינים גבוהים במרכז ונמוכים בשוליים.
לדוגמה: מגדלים במרכז העיר ובתים נמוכים בשוליים.

קו רקיע
צורת הבניינים על רקע השמיים.
לדוגמה: קו המגדלים של תל אביב מהים.

עולמקומיות
משהו עולמי עם טעם מקומי.
לדוגמה: רשת מזון מהיר שמגישה מנה מקומית.

קוראים

ערים שמחברות את העולם

יש ערים שמחוברות לכל העולם. מהן יוצאות החלטות, כסף ורעיונות. קוראים להן ערי עולם. לונדון וניו יורק הן ערי עולם.

בערי עולם יש משרדים של חברות גדולות. יש שדה תעופה גדול עם טיסות לכל מקום. במרכז העיר יש מגדלים גבוהים מאוד. רחוק מהמרכז הבניינים נמוכים יותר.

בערי עולם גרים עשירים וגם עניים. לפעמים הם גרים בשכונות נפרדות. בערי עולם יש דברים מכל העולם. אבל כל עיר שומרת גם על משהו משלה.

חלק א' – מתרגלים מושגים

בחלק הזה נחבר כל מושג להגדרה שלו, ונזהה דוגמאות מהחיים.

1. התאימו: כתבו בריבוע את האות של ההגדרה המתאימה.

1. עיר עולם	**א.** העולם מחובר כמו כפר אחד.
2. גלובליזציה	**ב.** דברים שבודקים כדי לדרג עיר.
3. חברה רב-לאומית	**ג.** חברה שיש לה סניפים בהרבה מדינות.
4. מדדי עיר עולם	**ד.** בניינים גבוהים במרכז ונמוכים בשוליים.
5. מבנה פעמון	**ה.** עיר שמחוברת לכל העולם ומשפיעה עליו.

2. השלימו: לאיזה מושג מתאימה כל דוגמה?

מחסן מילים: קו רקיע בידול מרחבי עולמקומיות

1. קו המגדלים של תל אביב מהים. – זו דוגמה ל־_____
2. רשת מזון מהיר שמגישה מנה מקומית. – זו דוגמה ל־_____
3. שכונת יוקרה ליד שכונה צפופה וענייה. – זו דוגמה ל־_____

חלק ב' – בודקים הבנה

חזרו לקטע הקריאה. הקיפו את התשובה הנכונה, וסמנו נכון או לא נכון.

1 מה זו עיר עולם?

- א. כפר קטן
- ב. עיר שמחוברת לכל העולם ומשפיעה עליו
- ג. עיר בלי שדה תעופה
- ד. עיר על הירח

2 מה יש במרכז של עיר עולם?

- א. מגדלים גבוהים
- ב. שדות חיטה
- ג. רפתות
- ד. חולות

3 מה יש בכל עיר עולם?

- א. רק בתים קטנים
- ב. רק כפרים
- ג. שדה תעופה עם טיסות לכל מקום
- ד. רק ים

4 איזו מהערים היא עיר עולם?

- א. כפר קטן בהרים
- ב. חווה במדבר
- ג. מושב קטן
- ד. לונדון

5 איפה הבניינים נמוכים יותר בעיר עולם?

- א. רחוק מהמרכז
- ב. במרכז
- ג. על המגדלים
- ד. בשדה התעופה

נכון או לא נכון? אם לא נכון – תקנו בשורה.

1 בערי עולם גרים רק אנשים עשירים.	נכון	לא נכון
2 מערי עולם יוצאות החלטות שמשפיעות על מקומות רחוקים.	נכון	לא נכון
3 כל ערי העולם שוכחות לגמרי את התרבות המקומית שלהן.	נכון	לא נכון
4 במרכז עיר עולם יש מגדלים גבוהים.	נכון	לא נכון

חלק ג' – חושבים כמו גאוגרפים

כאן אין תשובה אחת נכונה. כתבו במשפטים מלאים והסבירו את דעתכם.

1 אילו הייתם מבקרים בעיר עולם, מה הייתם רוצים לראות?

התחילו כך: הייתי רוצה לראות... כי...

2 כתבו דבר אחד מהעולם ודבר אחד מקומי שיש ביישוב שלכם.

התחילו כך: מהעולם: ... מקומי: ...

כרטיס יציאה – ערי עולם

גזרו לאורך הקו המקווקו ומסרו למורה. שם: _____

1 מהי עיר עולם?

2 תנו דוגמה לעיר עולם.

3 מה יש במרכז של עיר עולם?

איך הבנתי? ◯ הבנתי היטב ◯ הבנתי חלקית ◯ אני צריכים/ות עזרה